

Takmer 1 milión EUR poputuje na Slovensko vďaka programu Európa pre občanov

V utorok, 27.6.2017, uverejnila Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálnu a kultúru (EACEA) posledné výsledky marcovej uzávierky programu Európa pre občanov. Podporu získalo až 28 slovenských projektov v celkovej výške 962 000 EUR a to vo všetkých opatreniach programu Európa pre občanov, čo v minulosti nebývalo zvykom. V rámci krajín zapojených do programu (33) sa Slovensko ocitlo na prvom mieste ako krajina s najvyšším počtom úspešných projektov. Európsky priemer bol 8 úspešných projektov na krajinu.

Najviac peňazí z uvedeného balíku, až 587 tis. EUR putuje ako každý rok na podporu stretnutí občanov družobných miest a obcí. Takýchto „družieb“ sa vďaka programu v tomto a nasledujúcom roku uskutoční až 25. *„Rozdiel oproti minulým rokom sme zaznamenali v tom, že až 8 projektov pochádza z pera občianskych združení. Znamená to, že občiansky sektor sa stále viac angažuje na poli aktívneho občianstva, viac pracuje s bežnými občanmi a tak odťažuje samosprávu. V minulosti bolo dané opatrenie predovšetkým doménou miest a obcí,“* hovorí na margo výsledkov marcovej uzávierky Želmíra Gerová z Európskeho kontaktného bodu (ďalej len EKB).

A pokračuje *„V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa slovenskí žiadatelia naučili písať i väčšie projekty. Projekty o objeme nad 100 tis. EUR.“* Svedčia o tom až tri podporené veľké projekty v opatreniach Európska pamäť, Sieť medzi mestami a Projekty občianskej spoločnosti. Takto podporenými žiadateľmi sú nezisková organizácia Post Bellum SK, Mesto Filákov a Univerzita Komenského v Bratislave.

- Post Bellum SK bude vďaka grantu zbierať a dokumentovať pamäte preživších 2.svetovej vojny a organizovať besedy na školách a to nielen na Slovensku, ale aj v Bulharsku, Čechách a Rumunsku.
- Mesto Filákov sa vo svojom projekte venuje otázke sociálnej inklúzie najmä domáceho rómskeho obyvateľstva. Jeho ambíciou je výmena a zber skúseností toho najlepšieho na poli realizácie sociálnych podnikov z 10 európskych krajín. Projekt má v budúcnosti ambíciu vytvoriť fungujúcu celoeurópsku sieť sociálnych podnikov.
- Univerzita Komenského nadviaže na minuloročné diskusie s občanmi o vnímaní EÚ, ktoré boli realizované v rámci slovenského predsedníctva v rade EÚ. Závety z nich by mali byť spracované do inovatívnej komunikačnej stratégie volieb do Európskeho parlamentu v roku 2019.

Uvedené pozitívne čísla sú výsledkom dvoch faktorov. V prvom rade svedčia o usilovnosti a vytrvalosti slovenských žiadateľov, ktorí napriek tomu, že neuspeli,

pokúšajú sa znovu, vylepšujú pôvodné projekty. Skvelým príkladom je práca Mesta Filakovo, ktorého projekt skončil v tabuľke úspešných ako druhý najlepší z celej Európy. Dalším príkladom je Univerzita Komenského v Bratislave, ktorá pravidelne konzultuje, zúčastňuje sa informačných dní o programe.

Druhým faktorom je efektívna práca a bohatá expertíza kancelárie EKB. Táto každý rok organizuje v rôznych regiónoch Slovenska približne 10 informačných stretnutí/školení/seminárov. Od roku 2014 do súčasnosti sa v regiónoch uskutočnilo 35 zo 60 takýchto podujatí, ktorých sa zúčastnilo 1551 ľudí, ktorí sa zaujímali o získanie grantu z programu. V prevažnej miere ide o zamestnancov obcí, miest, neziskových organizácií, ale aj agentúr a živnostníkov, ktorí sa živia písaním projektov. V poslednej dobe k nim pribudli zamestnanci slovenských univerzít, ale i ministerstiev, ktorí sa takýmto spôsobom snažia doplniť alebo odľahčiť štátny rozpočet a obohatiť tak svoju činnosť.

Navyše EKB proaktívne oslovuje organizácie, ktoré by boli vhodnými žiadateľmi. Takýmto príkladom je práve prebiehajúci projekt PDCS alebo aktuálne podporený projekt organizácie Post Bellum SK.

ĎALŠIE PROGRAMOVÉ VÝZVY PRE ROK 2017

Ďalšia výzva programu Európa pre občanov má uzávierku 1. septembra 2017. Táto beží od 30. mája.

Navyše sa v 2. polovici tohto roku počíta s uverejnením výzvy na prevádzkové granty. Je určená občianskym združeniam s európskym presahom zaoberajúcimi sa aktívnym občianstvom, podporou demokracie alebo európskou pamäťou, think-thank-om a celoeurópskym platformám. Ide o výnimočnú situáciu, keďže takáto výzva je v rámci súčasného programového obdobia 2014 – 2020 naplánovaná len dvakrát. Prvá bežala v roku 2013, ďalšia, už spomínaná, teraz, v roku 2017.

PREVÁDZKOVÉ GRANTY PROGRAMU EURÓPA PRE OBČANOV

Pri prevádzkovom grante sa jedná o viacročnú rámcovú podporu, aktuálne pre roky 2018 až 2020, ktorá je vyplácaná každoročne vo forme dotácií. Žiadajúca organizácia má možnosť získať až 600 tis. EUR na tri roky. V roku 2013 bola podporená organizácia Projekt fórum, ktorý každoročne organizuje Stredoeurópske fórum, kde sa schádzajú významní európski myslitelia: spisovatelia, filozofi, sociológovia, novinári, politici. Títo diskutujú vždy na určenú tému. Cieľom fóra je pripomenúť si hlavné princípy demokracie, za ktoré sme v novembri 1989 bojovali. Fórum sa preto pravidelne organizuje v týždni pred 17. novembrom.

O programe:

Program Európa pre občanov podporuje projekty medzinárodných stretnutí družobných miest a obcí, budovanie sietí medzi takýmito mestami alebo obcami, projekty občianskej spoločnosti a projekty zachytávajúce pamäť ľudí na udalosti 20. a 21. storočia. Je najmenším programom tzv. komunitárnych programov EÚ akými sú známejšie: Erasmus+ a Kreatívna Európa. Program je riadený Európskou komisiou prostredníctvom jej výkonnej agentúry EACEA. Podané projekty sa hodnotia priamo z „Bruselu“. Financovanie projektov prebieha na základe tzv. paušálov.

Európsky kontaktný bod je informačno-konzultačným miestom, ktoré poskytuje informácie o programe Európa pre občanov a konzultuje budúce projekty so žiadateľmi o grant. Funkciu kontaktného bodu pre program na Slovensku plní okrem iných úloh Národné osvetové centrum. Európsky kontaktný bod je súčasťou siete 28 podobných kancelárií v Európe.

Pre viac informácií kontaktujte: Želmíra Gerová, e-mail: zelmira.gerova@nocka.sk; Tel.: 0903 450 401, Adresa: Národné osvetové centrum, Nám. SNP 12, 81234 Bratislava.